

Öppna jämförelser – Förskola 2022

Region Gotland

Innehållsförteckning

<u>Bild 3</u>	<u>Syfte, innehåll och källor</u>
<u>Bild 4</u>	<u>Modellen i korthet</u>
<u>Bild 5</u>	<u>Resultat: Personaltäthet</u>
<u>Bild 6</u>	<u>Resultat: Förskollärartäthet</u>
<u>Bild 7</u>	<u>Resultat: Andel förskollärare</u>
<u>Bild 8</u>	<u>Resultat: Socioekonomisk resursfördelning</u>
<u>Bild 9-10</u>	<u>Resultat: Systematiskt kvalitetsarbete</u>
<u>Bild 11</u>	<u>Resultat: Förskollärarenkäten</u>
<u>Bild 12</u>	<u>Barn som inte är inskrivna i förskolan</u>
<u>Bild 13</u>	<u>Analysstöd</u>
<u>Bild 14</u>	<u>Kontaktuppgifter</u>

Statistik om den kommunala förskolan

Syfte och innehåll

Syftet med kommunrapporten är att ge huvudmannen underlag för analys och utveckling av kommunens förskolor.

Fördelning av personal i förhållande till socioekonomi. Kommunrapporten innehåller statistik om hur personaltätheten, förskollärartätheten och andelen förskollärare förhåller sig till de kommunala förskolornas socioekonomiska struktur. Ytterligare information om modellen finns på sida 4. Källa: SCB.

Huvudmannaenkät. I förekommande fall redovisas kommunens resultat från SKR:s medlemsenkät om systematiskt kvalitetsarbete och socioekonomisk resursfördelning jämfört med ett kommungenomsnitt.

Förskollärarenkät. I förekommande fall redovisas kommunens resultat från SKR:s förskollärarenkät om framgångsfaktorer för verksamhetsutveckling jämfört med ett kommungenomsnitt.

Barn som inte är inskrivna i förskolan. I kommunrapporten jämförs inskrivna och oinskrivna barn i åldern tre till fem år utifrån några socioekonomiska bakgrundsvariabler. Av integritetsskäl baseras statistiken endast på de 240 kommuner som har minst åtta oinskrivna barn. Källa: SCB.

Källor

[Öppna jämförelser: Förskola 2022](#) innehåller utöver kommunspecifika rapporter även en huvudrapport, statistikrapport i [Kolada](#) samt en nedladdningssida för fördjupad statistik hos [Statisticon](#).

Data i excelformat tillgängliggörs för en representant per kommun med inloggningsuppgifter till SKR:s samarbetsrum för Öppna jämförelse – Förskola. Eventuella frågor om detta kan ställas till ojforskola@skr.se

Fördelning av personal i förhållande till socioekonomi

Fördelning av personal i förhållande till socioekonomi hos kommunala förskolor

SCB har haft i uppdrag att ta fram statistik som belyser relationen mellan tre strukturfaktorer och socioekonomi.

De strukturfaktorer som redovisas är:

- Personaltäthet
- Förskollärartäthet
- Andel förskollärare

De bakgrundsvariabler som används i modellen är:

- Föräldrarnas utbildningsnivå
- Föräldrar som är nyligen invandrade eller har okänd bakgrund
- Ekonomiskt bistånd och föräldrarnas inkomst

Socioekonomiskt index

I modellen har varje kommunal förskoleenhet fått ett socioekonomiskt indexvärde som räknats fram utifrån bakgrundsvariablerna, det vill säga de inskrivna barnens socioekonomiska bakgrund. Indexvärdet ligger i intervallet 0-100. Ett högt indexvärde innebär i detta fall en socioekonomiskt mer gynnsam bakgrund.

Jämförelser över tid

Statistiken lämpar sig inte för jämförelser mellan åren. Detta framför allt för att det är ett relativt index som beräknas för respektive år; faktiska skillnader kan döljas för att det har skett en relativ förflyttning. Fördjupad information om modellen och hur variabler definieras redovisas i SCB:s rapport om uppdraget. De övergripande resultaten presenteras i SKR:s huvudrapport. Båda rapporterna finns att ta del av på webbplatsen [Öppna jämförelser - Förskola](#).

Personaltäthet definieras som antal inskrivna barn per heltidstjänst. Riksgenomsnittet för alla förskolor (kommunala och fristående) är 5,2 inskrivna barn per heltidstjänst.

Förklaring av diagrammet

Varje punkt representerar en kommunal förskola. Y-axeln visar hur personaltätheten ser ut på förskolorna. X-axeln visar förskolornas socioekonomiska indexvärde. Ett högt indexvärde innebär en socioekonomiskt mer gynnsam bakgrund.

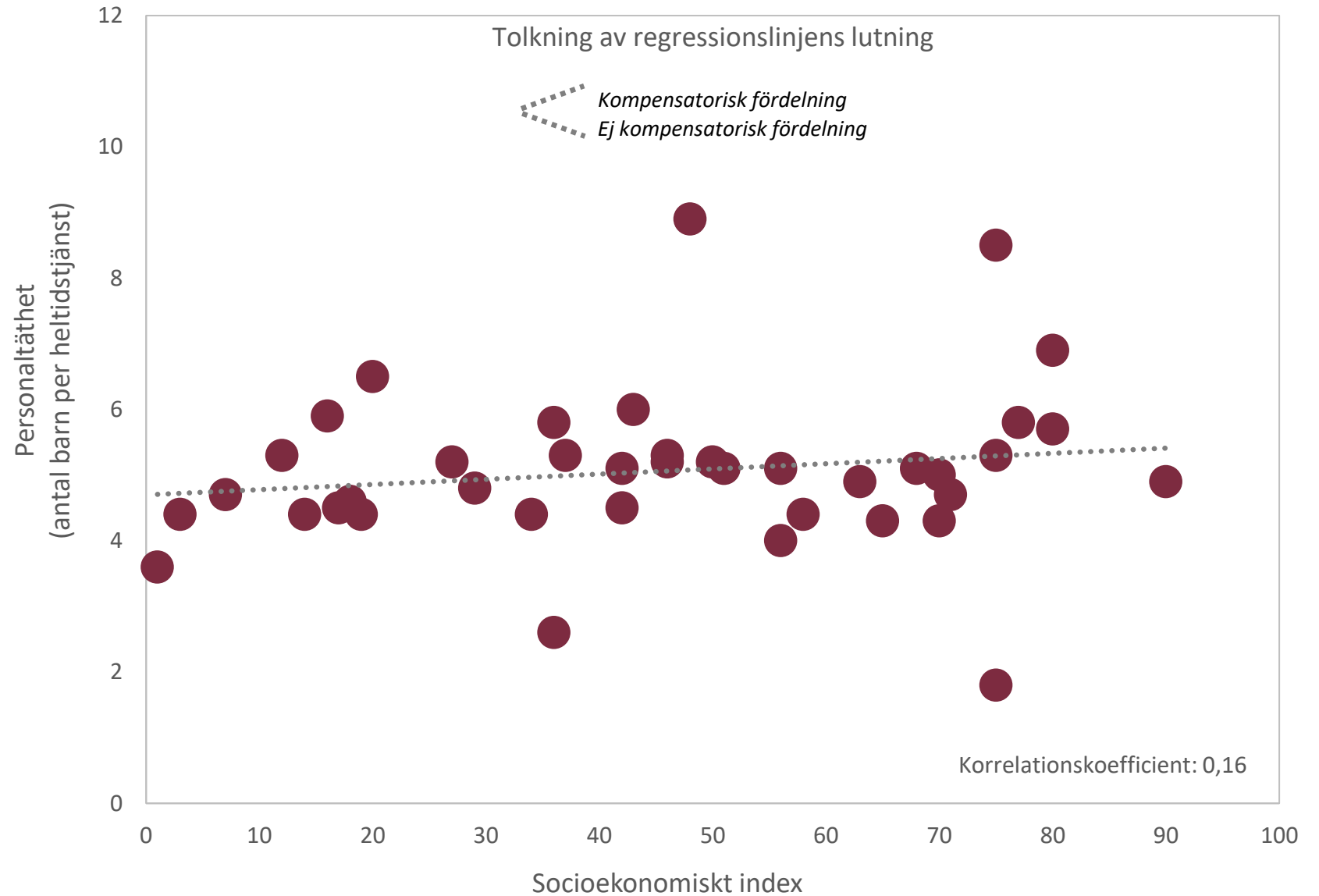
I diagrammet finns en regressionslinje vars lutning visar det linjära sambandet mellan personaltätheten och det socioekonomiska indexet. En linje som lutar uppåt innebär en högre personaltäthet (färre barn per heltidstjänst) där socioekonomin är mindre gynnsam. Lutningen på en regressionslinje och korrelationskoefficient påverkas starkt av extremvärden och får endast ses som ett komplement till diagrammet.

Korrelationskoefficienten visar hur svagt eller starkt sambandet är. Ett tal nära 1, eller -1 visar på ett starkt samband och ett tal nära 0 visar på ett svagt samband.

Det är särskilt svårt att dra slutsatser om resultaten i kommuner med få kommunala förskolor. För kommuner som har resultat för färre än åtta förskoleenheter redovisas därför ingen korrelationskoefficient.

Källa: SCB.

Personaltäthet i Region Gotlands förskolor

Förskollärartäthet är antalet inskrivna barn per legitimerad förskollärare, omräknat till heltidstjänster. Riksgenomsnittet för alla förskolor (kommunala och fristående) är 13 barn per förskollärare.

Förklaring av diagrammet

Varje punkt representerar en kommunal förskola. Y-axeln visar hur personaltätheten ser ut på förskolorna. X-axeln visar förskolornas socioekonomiska indexvärde. Ett högt indexvärde innebär en socioekonomiskt starkare bakgrund.

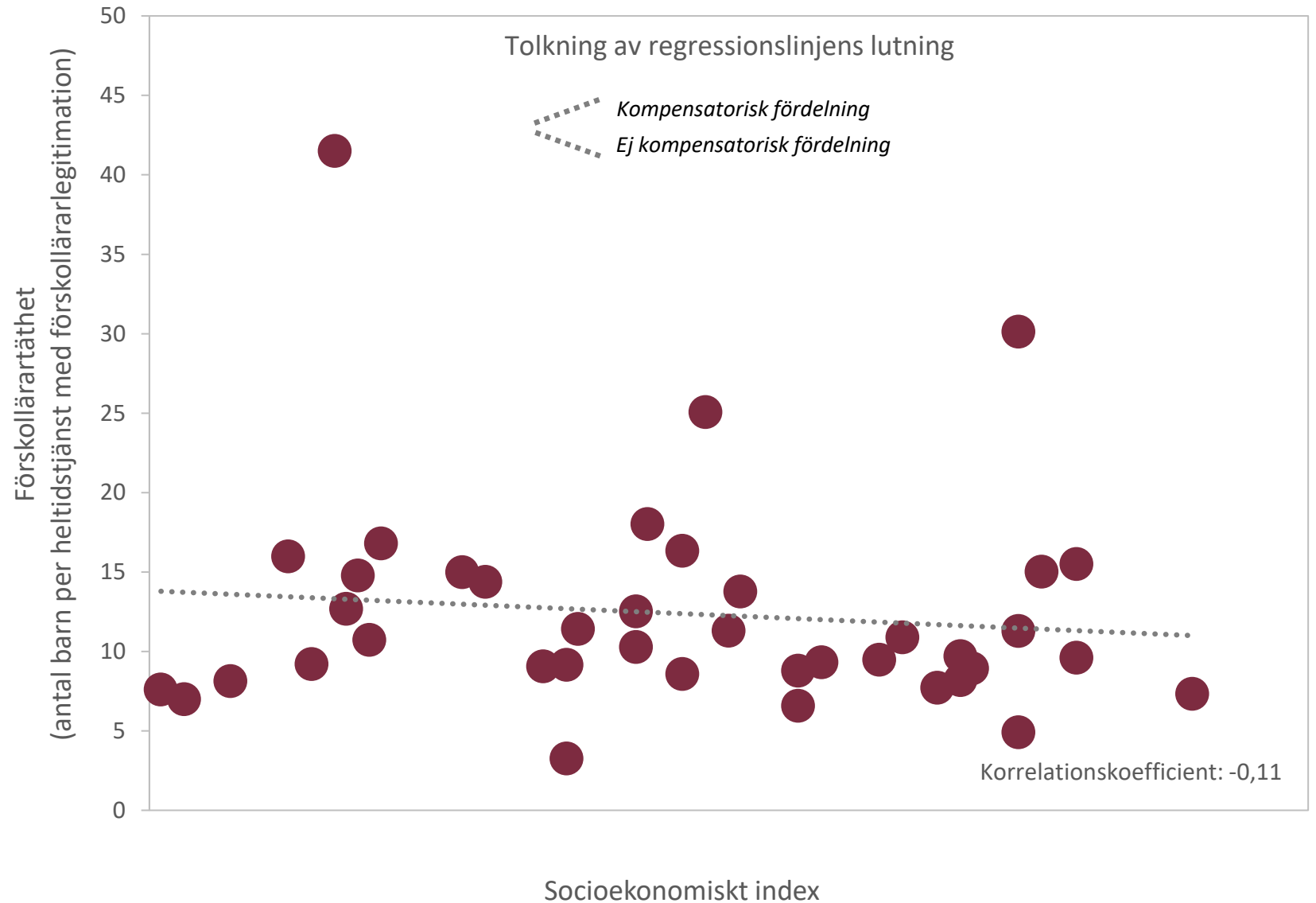
Regressionslinjens lutning visar det linjära sambandet mellan förskollärartäthet och socioekonomiskt index. En linje som lutar uppåt innebär en högre förskollärartäthet (färre barn per heltidstjänst med förskollärlärligitation) där socioekonomin är mindre gynnsam. Lutningen på en regressionslinje och korrelationskoefficient påverkas starkt av extremvärden och får endast ses som ett komplement till diagrammet.

Korrelationskoefficienten visar hur svagt eller starkt sambandet är. Ett tal nära 1, eller -1 visar på ett starkt samband och ett tal nära 0 visar på ett svagt samband.

Det är särskilt svårt att dra slutsatser om resultaten i kommuner med få kommunala förskolor. För kommuner som har resultat för färre än åtta förskoleenheter redovisas därför ingen korrelationskoefficient.

Källa: SCB

Förskollärartäthet i Region Gotlands förskolor

Andel förskollärare beskriver hur stor andel (%) av heltidstjänsterna som har förskollärlägarlegitimation. Riksgenomsnittet för alla förskolor (kommunala och fristående) är 40 procent.

Förklaring av diagrammet

Varje punkt representerar en kommunal förskola. Y-axeln visar hur personaltätheten ser ut på förskolorna. X-axeln visar förskolornas socioekonomiska indexvärde. Ett högt indexvärde innebär en socioekonomiskt starkare bakgrund.

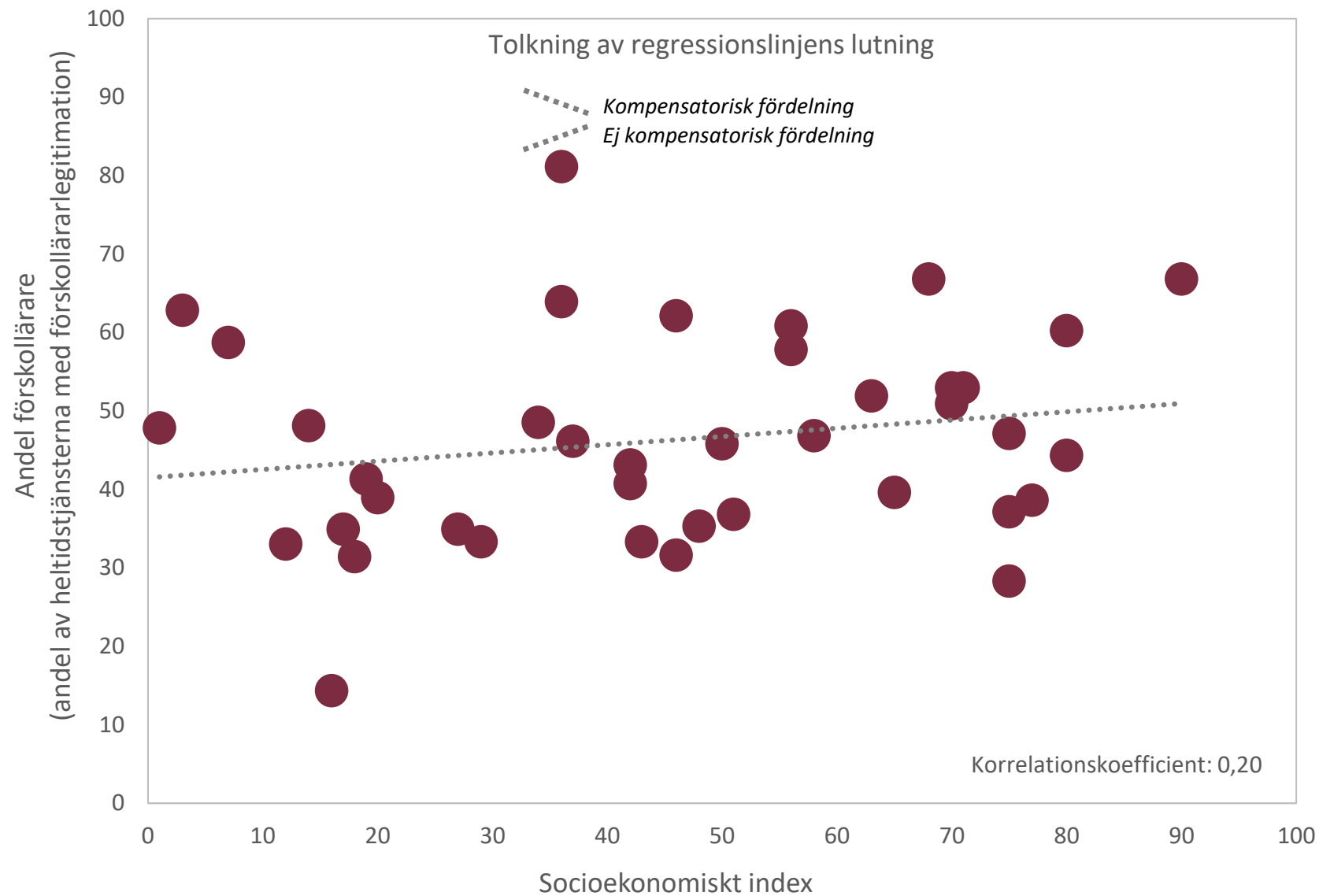
Regressionslinjens lutning visar det linjära sambandet mellan andel förskollärare och socioekonomiskt index. En linje som lutar nedåt innebär högre andel förskollärare där socioekonomin är mindre gynnsam. Lutningen på en regressionslinje och korrelationskoefficient påverkas starkt av extremvärden och får endast ses som ett komplement till diagrammet.

Korrelationskoefficienten visar hur svagt eller starkt sambandet är. Ett tal nära 1, eller -1 visar på ett starkt samband och ett tal nära 0 visar på ett svagt samband.

Det är särskilt svårt att dra slutsatser om resultaten i kommuner med få kommunala förskolor. För kommuner som har resultat för färre än åtta förskoleenheter redovisas därför ingen korrelationskoefficient.

Källa: SCB

Andel förskollärare i Region Gotlands förskolor

Systematiskt kvalitetsarbete och socioekonomisk resursfördelning

I syfte att bredda kunskapsläget har SKR genomfört en enkät till kommunerna där de har fått svara på frågor om sitt systematiska kvalitetsarbete och förekomsten av socioekonomisk resursfördelning på huvudmannanivå.

Totalt deltog 256 kommuner i undersökningen, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 88 procent. Den höga svarsfrekvensen ger därmed ett troligt nuläge under våren 2022.

Frågor om socioekonomisk resursfördelning

Tillämpar ni en socioekonomisk resursfördelningsmodell för förskolan?

Region Gotland

Ja

Nej

Samtliga kommuner

Ja

Oklart

Nej

Har ni skriftliga och på central ledningsnivå beslutade riktlinjer för hur de omfördelade pengarna ska användas?

27%

Har ni skriftliga och på central ledningsnivå beslutade rutiner för att på förvaltningsnivå systematiskt utvärdera resursfördelningsmodellen?

26%

Har ni sedan den 1 januari 2020 genomfört någon systematisk utvärdering av resursfördelningsmodellen?

40%

Systematiskt kvalitetsarbete och socioekonomisk resursfördelning

I syfte att bredda kunskapsläget har SKR genomfört en enkät till kommunerna där de har fått svara på frågor om sitt systematiska kvalitetsarbete och förekomsten av socioekonomisk resursfördelning på huvudmannanivå.

Totalt deltog 256 kommuner i undersökningen, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 88 procent. Den höga svarsfrekvensen ger därmed ett troligt nuläge under våren 2022.

Använder ni som huvudman någon av följande processer/metoder för att få kunskap om kvaliteten i era verksamheter?

Kollegial observation av undervisning och/eller omsorg i förskolan

Användning av upphandlade verktyg/processtöd

Självvärderingar genomförda av personalen/rektorererna i verksamheterna

Besök i verksamheterna

Tillsyn och kvalitetsgranskning från Skolinspektionen

Regelbundna dialoger om SKA med verksamheterna

Kommunal tillsyn av fristående skolor

Annat

Region Gotland

Samtliga kommuner

■ Användning av underlag

Systematiskt kvalitetsarbete och socioekonomisk resursfördelning

I syfte att bredda kunskapsläget har SKR genomfört en enkät till kommunerna där de har fått svara på frågor om sitt systematiska kvalitetsarbete och förekomsten av socioekonomisk resursfördelning på huvudmannanivå.

Totalt deltog 256 kommuner i undersökningen, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 88 procent. Den höga svarsfrekvensen ger därmed ett troligt nuläge under våren 2022.

Vilka av följande underlag använder ni som huvudman er av för att få kunskap om kvaliteten i förskolan?

Inkomna synpunkter och klagomål

90%

10%

Enkät till personal

73%

27%

Enkät till vårdnadshavare

89%

11%

Enkät till barn

24%

76%

Dokumentation av det pedagogiska arbetet på förskolorna

86%

14%

Egen verksamhetsstatistik

73%

27%

Kartläggningmaterial i förskoleklass, bedömningsstöd, nationella prov

53%

47%

Statistik hämtad från Kolada

83%

17%

Statistik från Skolverket

73%

27%

Dokumentation av barnens lärande och utveckling

62%

38%

SKR:s kommunrapporter i Öppna jämförelser

69%

31%

Annat material från SKR

16%

84%

Annat

9%

10
91%

Region Gotland

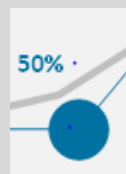
Samtliga kommuner

▲ Användning av underlag

Förskollärarenkät – Framgångsfaktorer för verksamhetsutveckling.

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att erbjuda ett frågebatteri som kan tjäna som underlag för lokala undersökningar och diskussioner. Frågorna utgår från kända framgångsfaktorer för verksamhetsutveckling. Mer information om enkäten finns dels i huvudrapporten, och dels i rapporten "Kvalitet i förskolan – bakgrund och kort beskrivning av enkäten", som nås via [SKR:s webbsida](#) för Öppna jämförelser – Förskola 2022.

145 kommuner deltog i undersökningen. Totalt besvarades enkäten av en tredjedel av alla kommunalt anställda förskollärare i Sverige. Undersökningen ger således en mycket god fingervisning om hur den svenska förskolan, enligt förskollärarna, förhåller sig till de identifierade framgångsfaktorerna.

Grå linje:
Samtliga kommuner
Blå linje med brytpunkt:
Egna kommunen

I vilken utsträckning...

(andel som instämmer i ganska eller mycket stor utsträckning)

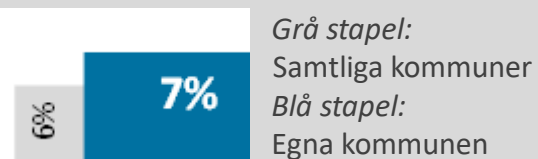

Barn som inte är inskrivna i förskolan

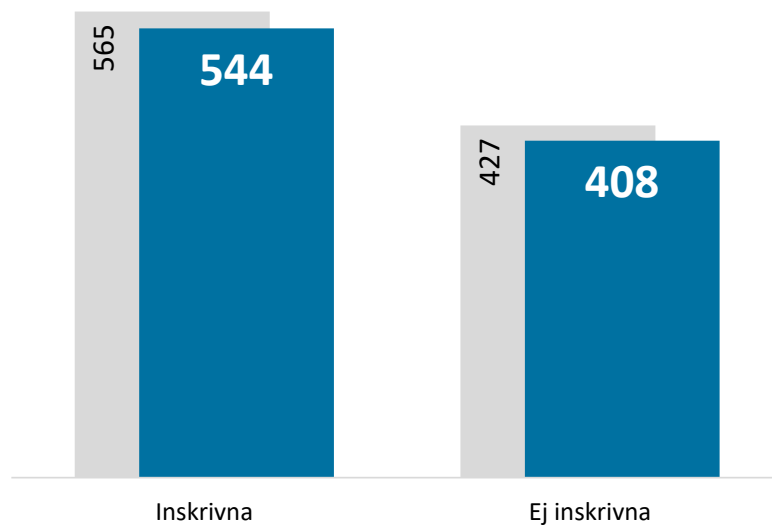
I dessa diagram jämförs barn (tre till fem år) som inte är inskrivna i förskola med de som är inskrivna i förskola.

De socioekonomiska variabler som statistiken utgår från är andelen barn med föräldrar som är nyinvandrade eller barn som har okänd bakgrund, föräldrars inkomst, andelen med förälder som har ekonomiskt bistånd samt föräldrarnas utbildningsnivå. För ytterligare information se huvudrapport samt teknisk rapport från SCB.

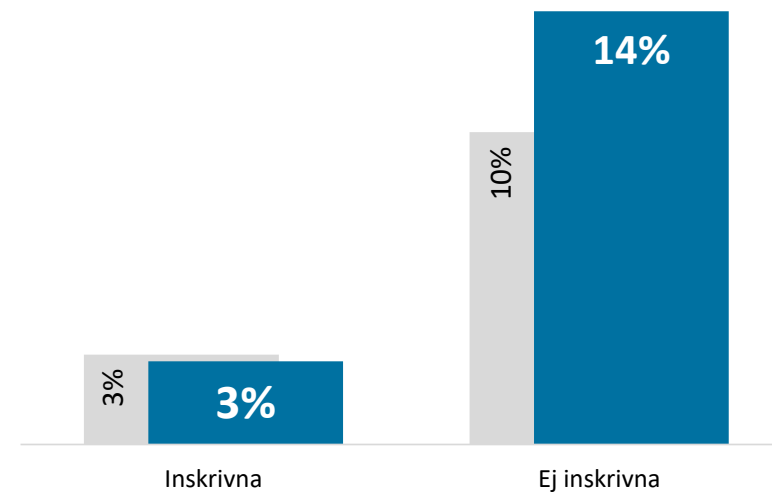
Siffrorna som redovisas är genomsnitt för alla kommuner, där varje kommun viktas lika. Resultaten speglar därmed en genomsnittlig kommun och inte ett riksgenomsnitt som utgår från individnivå. Kommuner som har färre än åtta barn i någon kategori är av integritetsskäl inte medräknade i totalen.

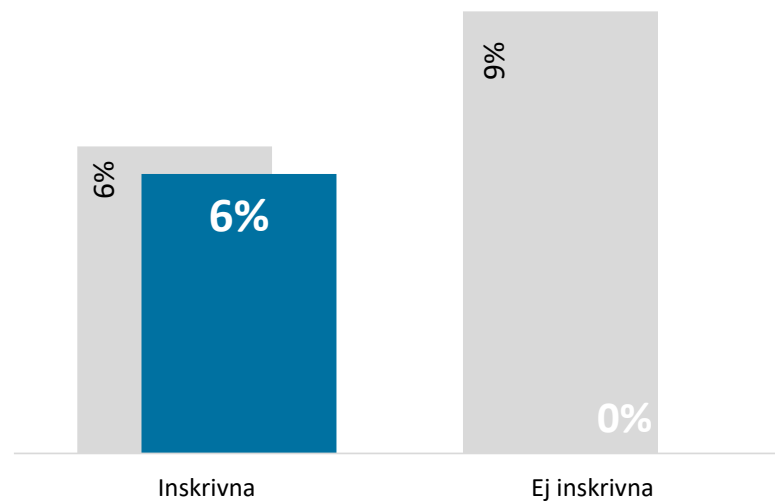
Inkomst (tkr)

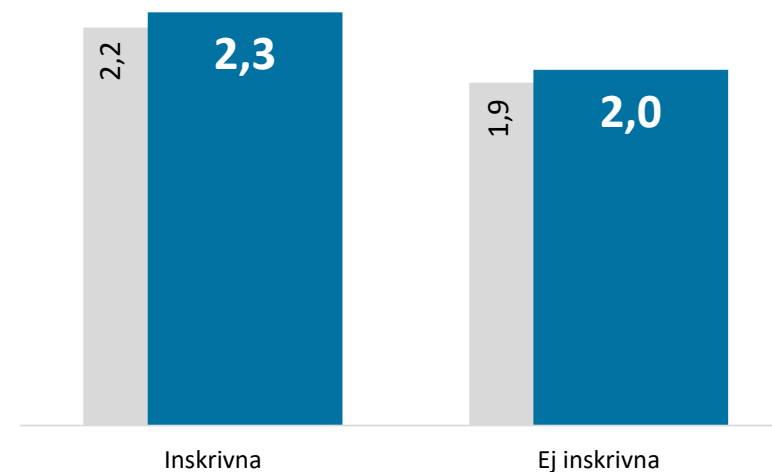
Nyinvandrade

Ekonomiskt bistånd

Utbildningsnivå

Analysstöd

- Statistik är endast ett av flera verktyg för att beskriva och förstå verksamheten.
- Statistiken bör förstås i en lokal kontext. Den ska hjälpa till med att ställa frågor samt utgöra underlag för en diskussion.
- Uppföljning och analys handlar dels om att söka orsaker, reflektera och dra slutsatser, dels om att ta fram förslag och vidta åtgärder.
- Frågor att ställa under analysarbetet är exempelvis:
  - Varför ser resultaten ut som de gör?
  - Vilken annan data, kvalitativ såväl som kvantitativ, behövs för att bättre förstå resultaten?
  - Vilka slutsatser kan dras?
- Ta gärna hjälp av den så kallade styrsnurren. För mer information, se [Stöd för att styra och leda](#).
- [SKR](#) erbjuder utbildning i att analysera skolresultat och [RKA](#) har stödmaterial samt erbjuder utbildningar.

Kontaktuppgifter

SKR

Telefon: 08-452 70 00

E-post: ojforskola@skr.se

Statisticon

Telefon: 010-130 80 00

E-post: info@statisticon.se

Kontakta oss gärna!